

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

**Владимир
Путиным
ишлуфэс тхыль**

Урысыем и Президентэу Владимир Путиным Адыгеим и Лышхъэу Тхьаклушынэ Аслъанрэ Дунэ фестивалэу «Студентхэм ягъатх» зыфилорэм хэлажэхэрэмрэ ацэккэ телеграммэ кыгъэхьыгъ. Ащ мырэуштэу кыщелю:

«Дунээ фестивалэу «Студентхэм ягъатх» зыфилорэр зэрежъугъэжъагъэм фэш! сышъуфэгүшл!»

Илгэс күэс шуйфорум ыльэ
нах пытэу теуцо, Урысыем
итемыр-кавказ шьольпыхэмрэ
эккыб хэгэгүхэмрэ кьарыкы-
рэ ныбжыкэкхэм ятворчествэ
изы кэггэальэгуаплэу ар щыт.
Сыдигуи гэгъаггэ хэлъэу ар
макло ныбжыкэбэ зэрэхла-
жэрэмкэ, гуфэзэныггэрэ ныб-
джэгүныггэрэ хэлъэу зэрэ-

кlorэмклэ цыфхэм агу кье-
НЭЖЬЫ.

Мыгэ фестивалыр апэрэу
Адыгэ Республикэм икьэлэ
шыхьалэу, хьаклэхэр лэшэу
зычагьэлэплэрэ Мыекьуапэ
цэкьо. Программэ зэфшыхьаф-
хэм шьузэрахэлэжьэшттым, Те-
клоньгъэшхом ю 70-рэ илэс
фэгьэхьыгьэ юфтхьабзэхэм ащ
кьлпнэшхо зэрэцаубытышттым
сичыхэ тель.

Хякэлэхэр цыф гээшлэгъон-
хэм алуклэштых, диспутхэр ады-
рялэшт. Кlэкlэу кyэплон хyмэ,
зэчыеу шyухэлъыр, амалэу,
кyлагеу шyуилэр икyоу кyэ-
жyгьэлъэгъон, ныбджэгyклэ-
хэр кyэжyгьотын шyулъэ-
кышт. Гьэхьагьэхэр шyушынэу,
шoу цылэр зэкlэ кыжyдэ-
хyнэу шyуфэсэлo!»

Сүрэтыр А. Гүсевым тырихыгь.

Зэрифэшъяашэу зыфагъэхъазырыгъ

«Студентхэм ягъатх» зыфиIорэ Дунэе фестива-
лыр нeпэ республикэм кышшызIуахышт. Ащ ипэ-
гьокIэу Iофтхьабзэм изэхэщкIо комитет итхьама-
тэу, АР-м и Лышгъэу ТхьакIушынэ Аслъан фес-
тивалым мэхъанэу ритырэм, еплъыкIэу фыри-
Iэм журналистхэр щигъэгъозагъэх, ахэм яупчIэхэм
джэуапхэр къаритыжьыгъэх.

Республикэм и Лышхъхъ игъусагъ студентхэм ятворчествэ хэхъоныгъэ егъэшлыгъэным фэлэжьэрэ программэу «Урысыгъ студентхэм ягъатх» зыфилорэм ипашэу Ирина Карих.

Зэдэгущыгъэур Лениным ыцэ зыхъырэ гүлчэм шыкыуагъ. loftхъабзэм икызыэлухын епхыгъэ аужырэ зыгъэхъазырынхэр мыш шэклох. Непэ сыхъатыр

19.30-м мэфэкі шыклэм тетэу фестивалыр аүблэшт.

— Федеральнэ мэхыанэ зиэ
мыш фэдэ юфтхьабзэ тирес-
публикэ апэрэу цызэхачэ. Уры-
сыем ишъольырхэм анэмыкӀу
Армением, Грузиём, Азербай-
джан, Таджикистан, Къыблэ
Осетиём, Абхъазым къарыкӀышт

(Иклэүх я 2-рэ н. ит).

Ямэфэкл ипэгьоклэу

Мэкьюогъум и 21-м медицинэм иЮфышIэ и Мафэ Урысыем шыхагъэунэфыкIышт. Тыгъуасэ, мэкьюогъум и 18-м, мэфкI зэхэхэу Адыгэ республикэ филармонием шыкIуагъэр ары зыфэгъэхьыгъагъэр.

Ащ хэлэжыагъэх АР-м и ЛЫ-
шхъху Тхыаклушынэ Аслъан,
министрэхэм я Кабинет хэтхэр,
АР-м и Парламент и депутат-
хэр, муниципальнэ образование-
хэм, кьулыкьу ыкйи ведомствэ
зэфэшхьафхэм ялыкьлохэр.
Джащ фэдэу Адыгеим кьыра-

гэблэггягэу мы зэхэхэм хэ-
лэжягэх Германием икардио-
хирург цэрылохэм ачыщэу,
профессорэу Кристоф Боде-
рэ ащ ишхэьгусэу Сусанна
Бодерэ.

(Иклэух я 2-рэ н. ит).

Язэдэлэжъэныгъэ лъагъэкӀотэщт

Адыгейм и Лпышьхьэу Тхьаклушынэ Аслъанрэ Европэм икардиохирург цэрылоу, кьалэу Фрайбург и Университетскэ клиникэ кардиологиерэ ангиологиерэкIэ иотделение ипашцэу Кристоф Бодерэ кьокIышIэ лъэпкхэм искусствэхэмкIэ ямузееу Мыекьуапэ дэтым чыггэ цIыкIу шагъэтIысхьагъ.

Адыгеим ицлф цэрылохэмрэ
ихьаклэ лъаплэхэмрэ чыгхэр
музеим ыпашхьэ шарагъэгъэ-
тысхэхэу рагъэжыгъ. Апэдэдэ
ац фэдэ садым ылпаса зы-
гэттылыгыгъэхэр Тхьаклушынэ
Аслъанрэ Зураб Церетелирэ

— Садым агьэпсын гухуэл дэгъоу шыт. Чыгырп дгьэтыс-

хьэхэзэ, кьыткIэхуухаштхэм тафэгумэкIы. Чыыгхэр шыIэ-ныгъм итамыгъэу шытых, чыгаер гэшIэ кIыхьэм, пытагэм, гъэбжэум ятамыгъ. КъокIыпIэ лъэккхэм искусс-вэхэмкIэ ямузей джыри чыы-гыбэ зэрэдагэтысхаштым, кэлэдэсхэми ащ хьакIэу къакохэрэми зыгъэпсэфыпIэ чIыпIэу зэрэхуштым, Iофтхьэ-бзэ гэшIэгъонхэр зэрэшызэ-хаштхэм сицхьэ тель, — кьылуаг Адыгейм и Лышхьэ.

Чыгым игэътысхъан хэлэ-
жээнэу кыизэрэригьэблэгъа-
гъэм фэш! Кристоф Боде Тхъа-
клушынэ Аспъан зэрэфэразэр
ыкыи уахътэ тешэмэ а чыггэе
члэгъым джыри чызэулыкэнхэу
зэрэгугьэрэр кыылагъ.

(Иклэух я 2-рэ н. ит).

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэр фэгүшлэх

Тын лапӀӀу — медалу «За выдающийся вклад в развитие Кубани» зыфиӀорӀр КӀермыт Мухьдин МӀдин ыкӀом кы- зэрӀфагъшӀышагъӀм пае гуфӀ- бӀныгъ хӀӀӀу депутатхӀм- кӀӀ тӀфӀгъушӀ.

Сыд фэдэ ІэнатІэ бгъэцклагъэми, ренэу уналэ зытетыгъэр лофуэ узфэгъэзагъэр пстэуи апэ пшыныр ары, ащ елыгытгъэу ренэу гъэхъагъэхэм уакъыфаклоштыгъ. Теубытагъэ зэрэпхэлъым, сыд фэдэ чыпІлэ кын уифагъэми хэкІыжыпІлэ тэрэз къэбгыотын зэ-

рэлпэжкырым апае лытэны-
гээ кыпфэтэшы. Гуетыныгээ
ин пхэлэу, пшэдэжкыжэу
пхыерэр зыфэдэр икёу зэхэ-
пшыккэу, лофэу узыфежэрэр
ыклэм нэгбэсыным удэмы-
шхыхэхэу узэрэщытым яшыа-
гээккэ Адыгэ Республикэм
иобщественнэ-политикэ шыла-
ккэ эпхыгэ лофшлэнэм гээхы-
гэхэр шыпшынхэ плэжкыг.

Республикэм ихэбзэгъуэцу къулыкъу изэлугъэкӀгъуыци ядепутатэу уычтэ, Адыгеим исоциальнэ-экономикэ хэхьоныгъэ ыкӀи республикэм хэб-

зѣихъухъаныр нахъ тэрэзѣу щѣ-
зэхэцэгъэным уилахъышхо ахѣ-
плъхъагъ.

Краснодар краим иадминист-
рация хэгъэгу клоц политикэм-
кӀэ идепартамент Ӏоф зыщы-
пшӀэрэ лъэхъанми анахь нэшэ-
нэ дэгъоу пхӀэхэр зэрэбгъэ-
федэштхэм тичыхъэ тель.

Льытэныгъэ зыфэтшырэ
Мухьдин Мэдинэ ыкӕор! Пса-
уныгъэ пытэ уилъу илъэсыбэ
кӕзбгъэслэнэу, лэнатлэ пы-
гымкӕ гъэхъгъэшхохэр пшы-
нэу, проекткӕ гъэшлӕгонхэм
уахэлэжънэу, гухэлъ шлагъоу
уилэр ззкӕ кыбдӕхунэу пфэ-
тэлэ. Уиунагъуи рэхъатныгъэрэ
зэгурылӕгъэрэ илъэу шлоу шы-
рӕ кыбдӕхунэу тыпфӕлӕлэ!

**Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо Совет —
Хасэм и Тхьаматэу
Владимир НАРОЖНЫЙ.**

◆ НЫ-ТЫХЭМ АПАЙ

дунэ зэзэгъыныгъэм тетэу Урысыем ыштагъэр, ащ нэмык-лэу, охтэ гъэнэфагъэм мыщ щыпсэунэу фитыныгъэ къезы-тырэ тхылъыр, ахэм адаклоу «вид на жительство» зыфалорэр ылыгъынхэ фае.

Хэбзэгъуауцугъэу шылэмк-кэ кэбар-телекоммуникационнэ сетэу зэк-лэми агъэфедэрэмк-лэ лъэу тхылъыр еджаплэм фэб-гъахын плэк-лэщт. Ащ тетэу еджаплэм лъэу тхылъыр ыш-тэн фит, ау ар ипшэрылэу щытэп. Арышъ, еж зэрэфаеу ар зеклон ылэк-лэщт. Ны-тыхэм ялэу тхылъ итхэгъэн

тамыгъэ атедзагъэу шытынхэ фае.

Ащ нэмык-лэу, ны-тыхэм яш-лэ-и-гъоныгъэк-лэ нэмык-лэ тхылъхэр къагъэлъэгъонхэ фитых, ау ып-шэк-лэ зыц-лэ къет-лэ-гъэ доку-ментхэм анэмык-лэ къагъэлъэг-гонэу ахэм арилонэу зыми фитыныгъэ илэп.

Ны-тыхэу лъэу тхылъ кэ-зытхыгъэхэр организациеи иу-став, илицензиэ кэаралыгъо аккредитациер игъусэу, про-граммэу еджаплэм гъэсэныгъэ зэраригъэгъотырэ, ригъаджэ-хэрэм яфитыныгъэхэм ык-ли япшэрылэхэм еж еджаплэм нэлуасэ афишынэу щыт. Ны-тыхэр а документхэм нэлуасэ зэрэфэхъугъэхэр лъэу тхылъэу ахэм атыгъэхэм къыщалон фае. Лъэу тхылъыр еджаплэм зеп-тык-лэ, ар зэрэп-лэхыгъэмк-лэ тхылъ къыуеты (распискэр ары). Ащ еджаплэм ипащэ ыгъэнэ-фэгъэ цыфэу клэлэц-лэ-к-лэхэм ятхылъхэм яштэн фэгъэзагъэр клэтхэжыгъэн ык-ли мыхъурыр едзыгъэн фае.

Нэмык-лэ фитыныгъэхэр

Еджаплэр зэпхыгъэ чыплэм щыпсэухэрэр ащ члэханхэмк-лэ фитыныгъэ гъэнэфагъэхэр ялэх. УФ-м и-гражданскэ Кодекс ия 20-рэ статья къызэрилорэмк-лэ, цыфыр зыщыпсэу алытэрэр ренэу е нахьбэм зыдэщылэрэ чыплэр ары. Зыныбжэ имык-лэу япсэуплэу алытэрэр янэ-ятэхэр, е зыплунэу зышта-гъэхэр, е опекунхэр зыщып-сэухэрэр ары. Ащ тетэу еджа-плэр зэпхыгъэ чыплэм щып-сэурэ сабыйхэм нахь фиты-ныгъэ ялэ мэхуэ ащ члэханхэу.

Къэралыгъо ык-ли муниципаль-нэ еджаплэхэм пэшлорыгъэшъу къыпалэн фае чыплэу еджа-плэр зэпхыгъэр чыплэ зыгъэ-лорышлэжыплэм къыгъэнэфагъэу. Ащ фэдэ унашъ мезаеи и 1-р къэмысызэ чыплэ зыгъэ-лорышлэжыплэм ешы. Мыек-лэу-нэ пштэмэ, къэлэ админист-

рациеи ащ фэдэ унашъ 2012-рэ илъэсым къыдигъэк-лэ-гъэу щыл.

Нэмык-лэ чыплэхэм ащыпсэ-урэ ны-тыхэри зыфэхэ еджа-плэм лъэу тхылъ ратын фи-тых. Ау ахэр а еджаплэм заш-тэщтхэр организациеи еж чыплэу епхыгъэм щыпсэухэ-рэм ялэу тхылъхэр алыхыуэ, чыплэ нэкл къызынэк-лэ ары. Чыплэ зыгъэлорышлэжыплэм унашъор зыштагъэм мэф-и 10 нахьбэ тешлэ хууштэп. Бэдзэ-огъум и 1-м нахь мык-лэсэу еджаплэм епхыгъэ чыплэм щымыпсэурэ сабыеу ащ ыш-тэн ылэк-лэщтым ипчъагъэ зыфэдизыр исайт къыригъэхан фае.

Егъэджен программэи игъу-сэу гъэсэныгъэ тедзэ къэзы-тырэ еджаплэхэм къяк-лэ-лэрэ сабыйхэр зэк-лэри аштэхэрэп. Гушылэм пае, физкультурэм ык-ли спортым, искусствэм ык-ли нэмык-лэ лъэныкъохэмк-лэ сабый-хэр хушъхъафык-лэ-гъэу зыгъэ-хъазырхэрэм къырацэллэрэ клэлэц-лэ-к-лэхэр зытегъэпсыхъа-гъэм елытыгъэу къыхыхы.

Сыдигъуа лъэу тхылъыр зыптыщтыр?

Еджаплэм зэраштэрэ Шап-хэм ия 14-рэ пункт къызэ-редилытэрэмк-лэ, организациеи епхыгъэ чыплэм щыпсэухэрэм мезаеи и 1-м щырагъажъэш, мэкъуогъум и 30-м нахь мы-к-лэсэу тхылъхэм яштэн аухы. Клэлэц-лэ-к-лэхэу еджаплэм еп-хыгъэ чыплэм щымыпсэухэрэм лъэу тхылъхэр бэдзэогъум и 1-м къыщегъэжъагъэу лоныгъом и 5-м нэс алахы.

Еджаплэм сабыир зэраштэ-щтымк-лэ унашъор лъэу тхылъыр заштагъэм ыуж лощлэ-гъу мэф-и 7-м къыклоц-лэ ашы.

Зыгъэхъазырыгъэр СИХЪУ Гошнагу.

Сыдэуштыр клэлэц-лэ-к-лэр еджаплэм аштэра?

Федеральнэ законэу гъэсэныгъэм фэгъэхыгъэм къызэрэдилытэу, Урысыем исабыйхэм зэк-лэми ып-к-лэ хэмылэу гурыт еджаплэм гъэсэныгъэ щызэрагъэгъотынэу фитыныгъэ ял. Ащ елытыгъэу илъэс кэс еджаплэхэм клэлэц-лэ-к-лэхэр аштэх.

Илъэс зыт-лэ-к-лэ узэк-лэ-лэ-бэжмэ, гъэсэныгъэм фэгъэ-хыгъэ закон-к-лэу аштагъэм ия 28-рэ статья къызэрило-рэмк-лэ, еджаплэм члэхаштхэр къыхэзыхырэ гъэсэныгъэ кэ-зытырэ организациер ары (еджаплэхэм джы ары зэрэ-джэхэрэр).

Ищык-лэ-гъэ тхылъхэр

Урысыем гъэсэныгъэмрэ шлэныгъэмрэклэ и Министер-ствэ еджаплэхэм клэлэц-лэ-к-лэхэр зэраштэщт шык-лэр зэрыт Унашъо 2014-рэ илъэсым ищы-лэ мазэ къыдигъэк-лэ-гъ. Ащ къызэрэцилорэмк-лэ, сабыеу еджаплэм члэханэу щытхэм янэ-ятэхэм лъэу тхылъыр еж ашъхэк-лэ атхын фае. Ар гъэ-сэныгъэ кэзытырэ организа-

циеи епхыплэ зыхъук-лэ, ны-тыхэм е клэлэц-лэ-к-лэхэм яза-коннэ лык-лэхэм ятхылъхэр (ори-гиналыр) арагъэлъэгъун фае.

Зыгорэк-лэ сабыир кэзы-щагъэр лэк-лэб кэаралыгъом иц-лэ-фэу е мы хэгъэгум иг-ражданствэ имылэмэ, ащ ис-татус кэзыушыхъатырэ тхылъым иоригинал къыгъэлъэгъон фае. Ащ фэдэ тхылъхэу лэк-лэб хэгъэгум иц-лэ-ф илэнхэ фае-хэр Федеральнэ законэу «О правовом положении иностран-ных граждан в РФ» зыфилорэм къегъэнафэх. Ащ къызэрэцило-рэмк-лэ, лэк-лэб кэаралыгъом иц-лэ-ф паспорт е нэмык-лэ до-кументэу дунэ зэзэгъыныгъэм диштэу Урысые Федерациеи ылытагъэр ылыгъынэу щыт. Урысыем игражданствэ зы-мылэри ащ фэд. лэк-лэб кэара-лыгъом къыритыгъэ тхылъэу

фаехэр къызыщытыгъэ лэпыл-гъур еж еджаплэ пэпчъ къа-ритыщт е мэкъэгъэу пхэм-бгъум елупыгъэщт, е Интер-нетым еджаплэм исайт итыщт. Арышъ, ар мыщ къыщытымы-ломи хуэнэу теплыгъ.

Сабыеу еджаплэм аштэщтыр къызыхъугъэр ык-ли къызыщы-хъугъэр кэзыушыхъатырэ тхылъым (свидетельствэм) иори-гинал ябгъэлъэгъун фае.

Ны-тыхэу еджаплэм епхыгъэ чыплэм щыпсэухэрэм адрэ ищык-лэ-гъэ тхылъхэм анэмык-лэу сабыир зыщыдэтхэгъэ чыплэр кэзыгъэлъэгъорэ тхылъыр лахтедзэу алыгъын фае. Ны-тыхэу лэк-лэб кэаралыгъом иц-лэ-фхэм е гражданствэ зимы-лэхэм сабыим зэрэфыщытыр зэрытхэгъэ тхылъыр ык-ли Уры-сые Федерациеи щыпсэунэу фитыныгъэ кэзытырэ тхылъэу илэр ылыгъынэу щыт.

лэк-лэб кэаралыгъом иц-лэ-фхэм ык-ли гражданствэ зимылэхэм къырахыплэрэ тхылъхэр зэк-лэ урысыбзэк-лэ тхыгъэнхэ е уры-сыбзэк-лэ зэдэ-к-лэ-гъэхэу, ар кэзыгъэшъыпкэжъырэ мыхъур

◆ ПСЭУП-Э-КОММУНАЛЬНЭ ХЪЫЗМЭТЫР

Счетчик уимылэмэ, нахьыбэ птыщт

Тикъэралыгъо щыпсэухэрэм япроцент 60-р ары зиунэхэмрэ зифэтэрхэмрэ псэу агъэфедэрэр зыфэдэщтыр кэзыгъэлъэгъорэ счетчикхэр изыгъэуагъэхэр. Электроэнергиеи пае ахэм афэдэ приборхэр процент 95-мэ ялэх.

Зипсэуплэхэм счетчикхэр арымытхэм псым ык-ли элек-тричествэм ауасэу атырэм шлэхэу къафыхагъэхъошт. Илъэснэ-к-лэ пэпчэ уасэхэр про-центи 10-к-лэ нахьыбэ хууштых. Цыфхэм язакъоп, гъэлорышлэп-компаниехэу унэхэр зэпхы-гъэхэми тазырхэр арагъэты-щтых.

Пшъэдэк-лэжыгъэу атыралъхъа-щтхэр зыфэдэхэр законопро-ект-к-лэу Къэралыгъо Думэм ыш-тагъэм къыщыгъэнэфагъэщтых. Ошлэ-дэмышлэу остыгъэхэр кэ-к-лосагъэхэмэ, псэу о бгъэф-едагъэм ибагъэ къыхагъэхъа-гъэмэ е ар шлоуе краным къечымы, джы агъэпщынэщт-

хэр коммунальщикхэр ары.

Экспертхэм къызэралорэмк-лэ, цыфхэм япсэуплэхэм псыр ик-лоу къымык-лэуалэмэ, зыуа-сэ атыщт псы кубометрэхэм-рэ киловаттхэмрэ къахагъахъо-мэ, еж цыфхэр ары ыгъэгумэк-лэхэрэр нахь, гъэлорышлэ-к-лэ компаниехэр арэп.

2015-рэ илъэсыр къызи-хъа-гъэм къыщегъэжъагъэу счетчик зимылэхэм хабзэм къафигъэ-уцугъэ осэ гъэнэфагъэхэм яко-эффицентхэм къахэхъо. При-борхэр агъэуцүфэхэк-лэ уасэ-хэм зэпымыоу къахэхъошт.

Счетчик илэу, ащ къыгъэлъа-гъорэм тефэрэр хэти ытымэ нахьышлэ. Счетчикыр зэрэб-

гъэуцүштыр ащ икъэщэфынрэ апэлухъащт ахъщэр зыфимы-гъэк-лэухэрэри, хэбзэ шапхъэ-хэм къыдалытэрэ уасэхэр зы-тынэу фаехэри щылэх. Ау Уры-сые Федерациеи псэолъэшлы-нымрэ псэуплэ-коммунальнэ

хъызмэтымрэк-лэ иминистрэ игуадзэу Андрей Чибис къызэ-рилорэмк-лэ, цыфхэмк-лэ нахь фед ашъхэк-лэ агъэфедэгъэ псым е электричествэм те-фэрэ ахъщэр атымэ. Ащ пае счетчик уилэн фае. Зимылэхэм атырэ уасэр нахьыб, анахъэу зизакъоу псэухэрэм.

Законопроект-к-лэр зэхэзы-гъэуагъэхэм къало унэр зие-

хэм ялоф хэмылэу счетчик-хэм къагъэлъэгъорэ пчъагъэ-хэр автоматическэу тыратхы-к-лэхэу зэрэхъун ылэк-лэщтыр. Джащ фэдэу унэхэр гъэк-лэжы-гъэнхэм пае цыфхэм атырэ ахъщэм фэгъэхыгъэ кэбар-хэм законопроект-к-лэу чыплэшхо щаубыты. Ахэр илъэс пчъагъэу гъэк-лэжыын лощлэ-гъу узэрэжэ-щтым, цыфхэм яахъщэ зэрагъэ-федэрэ шык-лэм, яунэхэм гъэ-цэк-лэжыын-гъэк-лэжыын лощ-лэнхэр зыщадызэрахъащтхэ илъэсыр гъэнэфагъэу къызэра-ралон фаеи афэгъэхыгъэх.

Законопроект-к-лэи зык-лэ-тхэ-жэ-хэк-лэ, гъэк-лэжыын лощлэнхэр зэрэзэхэщтхэр нахь къэнэ-фэщт. Непэ теубытагъэ хэлъэу къэп-лэи плэк-лэщтыр Хэгъэгум зоошхом иветеранхэмрэ Чер-нобыль атомнэ станциер къы-зоом ащ къыздихыгъэ гумэ-к-лэ-гъохэр щыгъэзыежыгъэнхэм хэлэжыгъэхэмрэ унэхэр зэра-гъэк-лэжыщт мыльк-лоу ау-гъо-ирэм халъхъэрэ лахьыр ызыны-къок-лэ нахь мак-лэ зэрафашы-щтыр ары.

ШЪАУКЪО Аслангуаш.

ИСКУССТВЭР — ТИБАЙНЫГЪ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо кIэлэ-цIыкIу лъэпкъ къэшъокIо студиеу «Майкопчанкэм» изэфэхьысыжъ концерт Адыгеим ифилармоние щыкIуагъ. Дунэ фестиваль-зэ-нэкъокъоу «Адыгеим ижъогъожьыехэм» хэлъжъагъэхэр, искусствэр зышIогъэшIэгъонхэр пчыхъзэхыхэм щызэлукIагъэх.

«Майкопчанкэр» къэшъо.

«Майкопчанкэм» щылэныгъэм зыщегъасэ

«Майкопчанкэр» Урысыем щылэлашIэ. Хэгъагу ыкIи Дунэе фестивалхэм щытхуцIэхэр къащыдихыгъэх. Адыгэ Республикэм изаслуженнэ журналистэу Тэшъу Светланэрэ артистэу Мэкълэ Руслъанрэ концертыр зэрэщэзэ, «Майкопчанкэм» игъэхъагъэхэр, художественнэ пашэу Кълэ Амэрбий искусствэм щыпхырищырэ гъогум зызэриушъомбгъурэр щысэшIухэмкIэ къалотагъ. Москва, Ростов-на-Дону, Краснодар, нэмыкIхэм ансамблэр ащылагъ. ИкхашъохэмкIэ, кIэлэцIыкIухэр зэрэфэпагъэхэмкIэ хэгъагум ишъолъырхэм яансамблэхэм къахэхых.

Пэсэрэ лъэхъаным адыгэ амазонкэхэм псэукIэу ялагъэр, зэобанэхэм зэрахэлажъэщтыгъэхэр къызылотыкIырэ къашъомкIэ, искусствэм ыбзэкIэ кIэлэцIыкIухэм дзэкIолI шъуашэр, лыгъэм ишапхъэхэр къагъэлъагъох. «Урамым сэ сытэхъашт» зыфилорэ къашъор Урысыем ишъолъырхэм якупхэм бэшлагъэу къашы. «Майкопчанкэм» зыми фэмыдэ амалхэр ыгъэфедэхэзэ, къашъом тамэу ритыгъэм къыхэдгъэщырэр жьы акIэтэу хъырахышъэ гъэшIэгъонхэр къызэрагъэлъагъорэр ары.

Илъэс зэфэхъафхэм «Майкопчанкэм» хэтыгъэхэр артист цIэрыло хуыгъэх, еджаплэхэм ачлэхъагъэх. Кълэ Алы Урысыем и Къэралыгъо академическэ къэшъокIо ансамблэу Игорь Моисеевым ыцIэкIэ щытым аштагъ. Кълэ Алырэ ащ иныбджэгъоу

Вячеслав Шемендеевымрэ зэгъусэхэу концертым къашъохэр къыщашыгъэх.

Орэдылохэм къагъэбаигъ

Адыгэ Республикэм искусствэхэмкIэ иколледжэу У. Тхъабысымэм ыцIэкIэ щытым щеджэрэ Цышэ Заур Кълэ Амэрбий ыусыгъэ оредэу «Си Адыгей» зыфилорэр адыгабзэкIэ къылуагъ. Адыгэ Республикэм инароднэ артисткэу КушъэкIо Симэ, Адыгеим изаслуженнэ артистхэу Эльдарэ Айдэмыр, БыштэкIо Азэ-мат, Мыгу Айдэмыр урысыбзэкIи, адыгабзэкIи оредхэр агъэжъынчыгъэх.

КушъэкIо Симэ, Цышэ Зарэ, БыштэкIо Азэ-мат къызэрэталуагъэу, «Майкопчанкэм» иконцертхэм бэшлагъэу ахэлажъэх. Ис-кусствэм лъагъоу щыпхыращырэм рэгущох. «Майкопчанкэм» нэпэ хэт кIэлэцIыкIухэм артист цIэрылохэр къахэкIыщтхэу мэгугъэх.

Олимпиадэм имашIу

Шъачэ Олимпиадэ джэгунхэу щыкIуагъэхэм яхылыгъэ зэхэхэхэм «Майкопчанкэм» илэпэ-лэсэныгъэ къащигъэлъэгъуагъ. Театрализованнэ едзыгъоу тиреспубликэ истадионэу «Зэкъошныгъэм» къышитыгъэр мэфэкI шьыпкъэм фэдагъ. Олимпиадэм фэгъэ-

Кълэ Амэрбий

хыгъэ оредхэр щылугъэх, къашъохэр къыщашыгъэх. Оредэу «Олимпийскэ Зайкэр» Кълэ Альберт филармонием ипчэгу къыщылуагъ. Залым чIэсхэм къахыхы, Iэгу къыфитеохэзэ къыдежъыугъэх.

«Пшъэщэ лъэпэрышъом» икIэ-щакIохэр дахэу къэшъох. Альбина Шеблоковар, Кълэ Мадинэ, Даур Аминэ яшъуашэхэр, зэрэуджыхэрэр гум рехых.

Къашъом икхэхуыкI

Кълэ Амэрбий иархив къыхахыгъэ къэбархэр зэгъэулугъэхэу фильмэм къышагъэлъэгъуагъэх. Къашъом упылыным фэшI Тхъэм къыпхильхъагъэр къыдэплъытэн фаеу А. Кълэм елытэ. ЛъэбэкIоу пчэгум щыпшырэр щылэныгъэм щыщ. Пластикэм хэхьэрэ зэкIокIэ-гъэлсыкIэхэр къашъом лъапсэ, къутамэ фэхъух. НыбжыкIэр артист дэгъу хуынымкIэ илэпкъ-лъэлпкъхэр зэригъэфедэхэрэм, шлэныгъэу илэм зэрэхигъахьорэр плъэгъунхэ фае.

«Лэгъупкъоупсыр Адыгеим ышъхъагъэ къыщэщэ», «Нацизм» зыфилорэ къашъохэр, фэшъафхэри щылэныгъэм иджэмакъэх. Хэгъагу зэошхом Теклоныгъэр къызыщадахыгъэр илъэс 70-рэ зэрэхуыгъэм укыпкъырыкIмэ, фашист техакIохэм хэгъагум ис цыфхэр зэрапэуцужыгъэхэр, фашистхэм зэрарэу къытфахыгъэр къашъом къелуатэ.

А. Кълэр игъэхъагъэхэм ягупсэфилэрэп, кIэм лъэху. Къа-

шъоу «Намысыр» бэмышIэу ыгъэуцугъ. Адыгэ шэн-хабзэхэр, пшъэ-шъэм инамыс къызэриухъумэрэр, нэмыкIхэри къашъом хэтэ-лъагъох, ау лъэшэу тыщытху-ным тыдэгъуларэп. Iоф зыдишIэн фэе лъэныкIохэр джыри къэна-гъэх — ахэр лъэпкъ шэн-ха-бзэхэм якъэгъэлъэгъон епхыгъэх.

Зэфэхьысыжъыр

Украинэм, Абхъазым, Молдовэ, Румынием, тирайонхэм, нэмыкIхэм къарыкIыгъэхэр концертым щытлэгъуыгъэх. ЮНЕСКО-м и Клубхэм ыкIи и Гупчэхэм яфедерациехэм ясекретарь шъхъалэу Евгения Урсэ нэгъушIоу къытэ-кIуали, концертыр зэрэшIогъэ-шIэгъоныгъэр къытфилотагъ. Анахъэу ыналэ зытыридзагъэмэ ащыщ «Майкопчанкэр» Адыгэ Республикэм имэфэкIхэм, Iофхъабзэхэм чанэу зэрахэлажъэрэр.

Щылэныгъэм диштэу ыпэкIэ лъыкIотэным пылым имурадхэр къыдэхъух. «Майкопчанкэр» къэралыгъо гъэпсыкIэ зилэ ансамблэ хуыгъэ, Адыгэ Республикэм культурэмкIэ и Министерствэ епхыгъэу Iоф ешIэ. Нэпэ ащ хэтхэр къэшъуакIох, оредылох. Неуц артист цIэрылохэр, юристхэр, врачхэр ащ къыхэкIынкхэ ылъэкIыщт. Искусствэм ыпIурэ кIэлэцIыкIухэм щылэныгъэм нахышIоу зыкъыщагъоты. «Майкопчанкэм» шIоу щылэр къыдэхуэнэу тыфэлъало.

ЕМТИЛЬ Нурбий.

Сурэтхэр пчыхъзэхыхэм къыщытетхыгъэх.

БыштэкIо Азэ-мат.

Кълэ Альберт Олимпиадэм фэгъэхьыгъэ оредыр къеIо.

Зэхъышъагъэр ыкIи къыдзэ-гъэкIырэр:

Адыгэ Республикэм лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащы-псэурэ тилъэпкъэгъу-хэм адырIэ зэпхы-ныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жугъэм иамал-хэмкIэ и Комитет Адресыр: ур. Кре-стьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыIэр: 385000,

къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79,

редактор шъхъалэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэр-пшъэдэкIыжъ зы-хырэ секретары: 52-16-77.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-гъэр:

Урысые Федерацием хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтын-хэмкIэ ыкIи зэлы-IэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыплэ гъэлары-шIаплэ, зэраушыхъа-тыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

ЗэкIэмкIи пчъагъэр 4030

Индексхэр 52161 52162

Зак. 750

Хэутыным узчыкIэтхэнэу щыт уахътэр Сыхъатыр 18.00 ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахътэр Сыхъатыр 18.00

Редактор шъхъалэр Дэрбэ Тимур

Редактор шъхъалэм иапэрэ гуадзэр

МэщIэкIо Саид

ПшъэдэкIыжъ зыхырэ секретары

ЖакIэмыкIо Аминэт